

Türkiye'den İyi Kapsayıcı Eğitim Uygulama Örnekleri

Örnek Olay Çalışması (1) : 6 yaşında bir erkek çocuk, Mert.

Mert 6 yaşında, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite tanısı konulmuş bir çocuktur. Mert odaklanma, dikkatini toplama ve davranışlarını kontrol etmede zorluk ve hiperaktivite sorunu yaşamaktadır. Kapsayıcı bir eğitim ortamında Mert'in ihtiyacı olan örgütlenme, akademik ve yaşam becerileri, iletişim, sosyal etkileşim ve davranış yönetimi konularında alacağı ek destektir.

Bu iyi uygulama için Mert'i kendi okul ortamında gözlemleyerek öğretmeni ve okul yöneticileri ile görüşmeler yaptık. Okulun doğal ortamında çocukların ihtiyaçlarını ortaya koyabilecek bir video hazırladık. İlk önce katılımcılara video ile ilgili sorular yönelttik ve bu örnek olayda uygulanan kapsayıcı eğitimin anahtar kavramlarından biri olan adaptasyonlara yönelik fikirlerini sorduk.

İkinci olarak Mert, Mert'in ikiz kardeşi, öğretmen, ebeveyn ve okul yöneticisi gibi roller verdiğimiz katılımcılarla bir drama etkinliği tasarladık. Katılımcılardan verilen durum ve öğretmenin yaptığı adaptasyonlar ile ilgili düşüncelerini istedik. Böylece katılımcılar uygulamanın olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirme fırsatı bulmuş oldular.

Üçüncü olarak da katılımcılar fikirlerini sundu ve kapsayıcı eğitimin bu modelde yer alan diğer 5 anahtar kavramın sunulan örnek olayda nasıl işin içine katılabileceğini açıkladılar.

Örnek Olay Çalışması (2): 5 yaşında bir erkek çocuk, Abdurrahman.

Abdurrahman 5 yaşında, Irak'ta doğmuş bir erkek çocuktur. Abdurrahman babasını bir bomba saldırısında kaybettikten sonra 4 yaşında iken annesi ile birlikte Türkiye'ye göç etmiştir. O ve ailesi Türkiye Cumhuriyeti Göçmen Bürosu'ndan destek almaktadır. Aile Göçmen Bürosu tarafından Balıkesir iline yerleştirilmiş ve tüm resmî işleri yerleştirildikleri yerel yönetime bağlı göçmen bürosuna aktarılmıştır.

Göçmen çocuklar birçok özel eğitsel ihtiyaç ve durumla karşılaşmaktadır. Bunlar:

- yoksulluk,
- yeni bir dil öğrenme zorluğu,
- yeni sosyal normlara ve yeni bir kurumsal çevreye ayak uydurmaya çalışırken duygusal stresle başa çıkma,
- yeni bir ülkede önyargı ve ayrımcılıkla karşı karşıya gelme,
- geldikleri ülkede dağılan toplum ve bozulan aile bağlarını telafi etmelerine yardımcı olacak yetersiz sosyal destek ve
- savaşa bağlı olarak yaşadıkları travma ve psikolojik hasar için gerekli desteğin olmaması.

Söz konusu çeşitli zorluklarla başa çıkmak için okul, hükümet ve gönüllü organizasyonlar tarafından yapılacak birtakım eylemlere ihtiyaç vardır. Bu örnek olay çalışmasında Abdurrahman'ın hikâyesi yönergeler içeren animasyon şeklinde görsel bir araçla sunulmuştur. Katılımcılar daha sonra "Adaptasyon Ormanında Yolunu Bul" isimli bir oyun oynayarak Abdurrahman'ın durumu ile ilgili düşünme, karar verme ve hatta eyleme geçme fırsatı bulmuşlardır.